

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **J. S.**, zastoupena JUDr. Josefem Mackem, advokátem se sídlem Mšenská 3987/62, Jablonec nad Nisou, proti žalovanému: **Městský úřad Turnov**, se sídlem Antonína Dvořáka 335, Turnov, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Mgr. PhDr. J. K., II) D. K.**, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2015, č. j. 30 A 2/2014 – 69,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2015, č. j. 30 A 2/2014 – 69, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Osobám zúčastněným na řízení **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Souhlasem ze dne 12. 11. 2007, sp. zn. SÚ/7919/07/HDR, čj. SU/07/7973, který nabyl právních účinků dne 15. 11. 2007, žalovaný povolil provedení ohlášené stavby rodinného domu osob zúčastněných na řízení. Tato stavba č. p. X se nachází na pozemku p. č. X v k. ú. M. u T., který sousedí s pozemkem žalobkyně. V roce 2008 žalovaný zahájil řízení o odstranění stavby, neboť bylo zjištěno, že stavebníci jakožto osoby zúčastněné na řízení provádějí stavbu v rozporu s uvedeným souhlasem. V průběhu řízení podali stavebníci žádost o dodatečné povolení stavby, které bylo vyhověno rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. SÚ/4620/08/HDR, čj. SU/09/1392, resp. odvolání proti tomuto rozhodnutí Krajský úřad Libereckého kraje zamítl rozhodnutím ze dne 27. 7. 2009, sp. zn. OÚPSŘ 161/2009-rozh. Krajský soud v Ústí nad Labem

- pobočka Liberec však následně rozsudkem ze dne 18. 6. 2013, čj. 59 Ca 82/2009 - 212, zrušil obě správní rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, přičemž kasační stížnost proti rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl jako nedůvodnou rozsudkem ze dne 7. 8. 2015, čj. 5 As 58/2013 - 215.

[2] Žalobkyně se přípisem ze dne 12. 7. 2013 nazvaným jako „Žádost o obnovu řízení RD K. – X“ obrátila na krajský úřad, který dne 26. 7. 2013 písemnost postoupil žalovanému. Obsahem přípisu byla žádost o znovuotevření postupu žalovaného, jehož výsledkem bylo vydání souhlasu s ohlášenou stavbou ze dne 12. 11. 2007. Žalovaný sdělením ze dne 5. 8. 2013, sp. zn. SÚ/4236/13/HDR, čj. SU/13/4304/HAI, informoval žalobkyni, že její přípis vyhodnotil jako podnět k přezkoumání souhlasu, přičemž jednoletá lhůta k zahájení přezkumného řízení uplynula dne 15. 11. 2008, a proto nebude činit žádná opatření. Proti sdělení žalovaného podala žalobkyně dne 12. 8. 2013 námitky, na které reagoval žalovaný dne 4. 9. 2013 v podstatě shodným sdělením (sp. zn. SÚ/4840/13/HDR, čj. SU/13/4967/HAI), že nebude činit žádná opatření, jelikož již nelze přezkumné řízení zahájit. Následně žalobkyně podala dne 6. 9. 2013 opětovné námitky, resp. dne 20. 9. 2013 dodatek k opětovným námitkám, na které jí žalovaný odpověděl rovněž totožným sdělením, že setrvává na svém závěru, že nebude činit žádná opatření, neboť jednoletá lhůta k zahájení přezkumného řízení již uplynula.

[3] Proti jednání žalovaného (resp. proti souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem) podala žalobkyně dne 11. 11. 2013 osobně zásahovou žalobu podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, kterou krajský soud rozsudkem ze dne 19. 11. 2015, čj. 30 A 2/2014 - 69, zamítl jako nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) řádně a včas kasační stížnost, a to z důvodu, který podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Z obsahu kasační stížnosti pak vyplývá, že dále napadá rozsudek krajského soudu pro jeho nezákonnost spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], resp. namítá vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu v provedeném dokazování [103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Uvedla, že krajský soud vyšel z úvahy, že proti souhlasu nebyla podána žaloba proti rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. ani zásahová žaloba dle § 82 s. ř. s. S tímto závěrem nesouhlasí, neboť žaloba proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. byla podána ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci dne 29. 9. 2009, a proto krajský soud dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění.

[5] Dále přiznala, že žalobní petit uvedený v žalobě, o které rozhodl krajský soud v nyní napadeném rozsudku, nebyl bezvadný. Krajský soud si byl však vědom, že ze závěru žaloby by se dalo dovodit, že (vedle nezahájení přezkumného řízení) žalobkyně brojí proti samotnému souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem, avšak i přes tuto skutečnost ji nevyzval k doplnění. Zdůrazňuje, že souhlas nabyl právních účinků dne 15. 11. 2007 a žaloba podle § 65 s. ř. s. byla podána dne 29. 9. 2009. Krajský soud se s žalobami podle § 65 a § 82 s. ř. s. neseznámil, a proto je řízení postiženo vadou. Dále poukazuje na rozsudky Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci ze dne 2. 8. 2010, čj. 59 Ca 82/2009 - 47, ze dne 18. 6. 2013, čj. 59 Ca 82/2009 - 212, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2012, čj. 5 As 61/2010 - 174. Závěrem konstatuje, že žaloba podle § 82 s. ř. s. byla podána dne 11. 11. 2013, tedy v objektivní zákonné lhůtě dvou let, což krajský soud v napadeném rozsudku opomenul. Dne 25. 1. 2016 byl kasačnímu soudu doručen přípis nazvaný jako „Podání

k Informaci o probíhajícím řízení“, ve kterém stěžovatelka uvádí aktuální průběh řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 18. 1. 2016, ve kterém uvedl, že se ztotožňuje s rozhodnutím krajského soudu, které považuje za zákonné. Naopak námitky stěžovatelky považuje za irelevantní. Dále soud upozornil, že v současné době probíhá řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby nepovolených změn předmětného rodinného domu.

[7] Osoby zúčastněné na řízení se vyjádřily přípisem ze dne 22. 1. 2016, ve kterém uvedly, že napadený rozsudek je věcně správný, vychází z řádně zjištěného skutkového stavu i ze správného právního posouzení věci, je podrobný, srozumitelný a je v něm vyloženo, na jakých skutkových a právních závěrech zamítavý výrok stojí. Stěžovatelkou uváděná rozhodnutí se netýkala souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem, resp. i tvrzené žaloby nebrojily proti souhlasu, což bylo naposledy konstatováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2015, č. j. 5 As 58/2013 - 215. Stěžovatelka se proti souhlasu řádně nebránila, krajský soud nemohl učinit jiný závěr, a proto je jeho rozsudek správný. Dále uvedly, že nelze argumentovat tím, že je lhůta v této věci zachována v důsledku podání jiné žaloby, resp. že v případě podání skutečné žaloby proti souhlasu, nemohla by se soudní ochrany domáhat v tomto řízení z důvodu překážky litispendence. Rovněž se ztotožňují s argumentací soudu ohledně nedůvodnosti žaloby z pohledu jejího zaměření na nezahájení přezkumného řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejprve se soud zabýval včasností podání zásahové žaloby, neboť se jedná o skutečnost, ke které soud přihlíží ex offio (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Byla-li by totiž podána opožděně, nebylo by možné se ostatními námitkami zabývat, neboť zkoumání včasnosti úkonu předchází meritornímu posouzení. Naopak by bylo namíště postupovat dle § 110 odst. 1 s. ř. s., věta první za středníkem, a spolu se zrušením rozhodnutí krajského soudu žalobu odmítnout.

[11] Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

[12] Zásah, jak ho chápe judikatura Nejvyššího správního soudu, může být trojího typu: jednorázový, trvající a opakující se. Jednorázový zásah spočívá v jedinečném izolovaném úkonu správního orgánu. Objektivní lhůta k podání žaloby proti jednorázovému zásahu plyne od okamžiku, kdy k zásahu došlo, subjektivní zase od okamžiku, kdy se žalobce o zásahu dozvěděl (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004 – 110, publ. pod č. 735/2006 Sb. NSS). Trvající zásah spočívá v trvajícím, nepřetržitějším stavu. Subjektivní ani objektivní lhůta u trvajících zásahů nemůže uplynout, dokud tento zásah trvá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Aps 1/2013 – 51). Opakující se zásah zase spočívá v opakujících se relativně samostatných zásazích stejného typu, které spolu věcně a časově souvisejí, nejsou však totožné. V takovém případě je na žalobci, který ze samostatně napadnutelných zásahů skutečně žalobou napadne. Lhůta k podání žaloby

u opakujícího se zásahu plyne samostatně ohledně každého jednotlivého zásahu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2007, č. j. 3 Aps 7/2006 – 103).

[13] V posuzované věci vyplývá z obsahu správní žaloby i kasační stížnosti, že stěžovatelka spatřuje nezákonný zásah jednak v nezahájení správního řízení o přezkumu souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem ze dne 12. 11. 2007, s právními účinky ke dni 15. 11. 2007, a jednak ve vydání tohoto souhlasu samotného. Otázka včasnosti tedy záleží na tom, jakou povahu má zásah spočívající v nezahájení správního řízení z moci úřední, resp. ve vydání nezákonného souhlasu.

[14] Rozdíl mezi zásahem jednorázovým a trvajícím někdy nemusí být na první pohled zřejmý. Je ovšem třeba rozlišit mezi *trváním zásahu* a *trváním důsledků* jednorázového zásahu. Kupříkladu v rozsudku ze dne 18. 4. 2013, č. j. 4 Aps 1/2013 – 25, soud odlišil samotný zásah, spočívající ve vydání územního souhlasu, a trvání důsledků tohoto zásahu, např. existenci oprávnění žadatele realizovat záměr povolený územním souhlasem. Od zásahu přitom odvíjel lhůtu k podání žaloby. Důsledky zásahu naopak pro účely včasnosti žaloby nijak nezohlednil. Tento závěr je nutné aplikovat i na nyní posuzovanou věc z hlediska tvrzeného zásahu spočívajícího ve vydání nezákonného souhlasu. Předmětný souhlas byl vydaný dne 12. 11. 2007 s nástupem právních účinků ke dni 15. 11. 2007. Z této skutečnosti vyplývá, že objektivní lhůta pro podání zásahové žaloby počala stěžovatelce běžet již v roce 2007 a je tedy zřejmé, že marně uplynula v roce 2009. Žaloba však byla podána až dne 11. 11. 2013, a tedy (v případě, že brojí proti vydání souhlasu) opožděně.

[15] Druhým úhlem pohledu, ke kterému se přiklonil krajský soud, je, že žaloba směřuje proti nezahájení přezkumného řízení. V této souvislosti soud poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 1. 2016, č. j. 1 As 232/2015 - 44, dle kterého „[r]ozlišovat mezi trvajícím zásahem a důsledky jednorázového zásahu je třeba i ve světle vývoje zákonné úpravy obsažené v díle 3 hlavy II části třetí soudního řádu správního. Ustanovení § 82 s. ř. s. ve znění před novelou provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. vyžadovalo pro projednatelnost žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu trvání zásahu nebo jeho důsledků. Pokud by běh lhůt pro podání takové žaloby měl být vázán na kterýkoli okamžik, kdy trvají důsledky nezákonného zásahu, pak by za právní úpravy účinné před citovanou novelou nikdy nemohlo dojít k odmítnutí žaloby na ochranu před nezákonným zásahem pro opožděnost. Buď by žaloba byla nepřijatelná proto, že nezákonný zásah ani jeho důsledky již netrvaly, nebo pokud by trvaly, byla by žaloba vždy včasná, neboť lhůty pro podání žaloby by dosud nemohly začít běžet. Takový závěr by byl zjevně absurdní. Běh lhůty u jednorázových zásahů není spojen s jejich důsledky.“

[16] Otázka povahy zásahu byla i předmětem rozhodování rozšířeného senátu (usnesení ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014 – 53). Zásah posuzovaný rozšířeným senátem spočíval v tom, že katastrální úřad neprovedl zápis změny vlastnického práva záznamem. Rozšířený senát dospěl k závěru, že zásah spočívající v provedení nebo neprovedení konkrétního zápisu záznamem do katastru, či v absolutní nečinnosti katastrálního úřadu, je úkonem faktickým a jedinečným (neopakovatelným), a tedy jednorázovým (bod 61). Ohledně počátku běhu lhůty proti takovému zásahu rozšířený senát uvedl, že „[n]eprovedení záznamu do katastru na základě předložených listin a jejich vrácení zhotoviteli (navrhovatelé záznamu), popř. dalším oprávněným osobám, je po marném uplynutí lhůty k provedení faktického úkonu zásahem. Je tak najisto postaven okamžik, od něž se odvíjí počátek běhu objektivní lhůty k podání žaloby. Pro běh subjektivní lhůty je podstatné doručení sdělení katastrálního úřadu, že záznam nebyl proveden a vrácení listin (popř. sdělení i důvodů, z jakých se tak stalo, nyní již povinného, § 21 odst. 2 zákona č. 256/2013 Sb.). Je-li katastrální úřad absolutně nečinný a neexistují jiné právní prostředky k ochraně nebo nápravě, objektivní lhůta k podání žaloby se odvíjí opět od okamžiku marného uplynutí lhůty k provedení záznamu. Subjektivní lhůta běží od okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl, resp. kdy zjistil, že záznam proveden nebyl, ač proveden být měl.“

[17] Rozšířený senát připustil, že důsledky provedení nebo neprovedení konkrétního záznamu, zasahující do právní sféry oprávněného nebo osob v dobré víře vycházejících ze zápisu v katastru, mohou od tohoto zásahu trvat. Přes tyto důsledky však dovedl, že z důvodu právní jistoty nelze připustit, aby údaje evidované v katastru byly zásahovou žalobou napadnutelné kdykoliv (bod 62).

[18] K otázce opakovaného odmítnutí požadovaného úkonu se rozšířený senát rovněž vyjádřil. Existovala rozporná judikatura ohledně toho, zda pro určení počátku běhu lhůty k podání žaloby je rozhodující již první sdělení katastrálního úřadu, že záznam neprovede, nebo zda každé další odmítnutí provedení zápisu záznamem je samostatným „novým zásahem“. Jinými slovy šlo o to, zda lze návrh na provedení zápisu práv do katastru záznamem podat opakovaně, a navrhovateli tak běží nová lhůta pro podání zásahové žaloby.

[19] Rozšířený senát odlišil situaci obsahově totožných podnětů od situace rozdílných podnětů. Podstatné přitom je, zda reakce na podnět představuje obsahově tentýž zásah a zda by předmětem případného soudního přezkumu byly tytéž sporné skutečnosti, resp. důvody odepření zápisu do katastru (bod 58 usnesení). Obsahová odlišnost zásahů činí jednotlivé úkony správního orgánu opakujícími se zásahy.

[20] Naopak podání obsahově identického návrhu na zápis záznamem, již jednou katastrálním úřadem odmítnutého, byl-li by odmítnut znovu katastrálním úřadem, nový běh lhůty pro podání žaloby nezakládá. Nebránil-li se účastník zásahovou žalobou proti prvnímu odmítnutí návrhu, pak v případě hodnocení tohoto zásahu jako jednorázového s trvajícím důsledky, musí být objektivní lhůta k podání zásahové žaloby počítána od marného uplynutí lhůty pro vyhovění prvnímu podanému návrhu. Subjektivní lhůta pak od okamžiku doručení prvního sdělení, že záznam proveden nebude. V případě absolutní nečinnosti katastrálního úřadu ve vztahu k prvnímu návrhu na provedení záznamu je dle rozšířeného senátu nutno objektivní i subjektivní lhůtu odvíjet od marného uplynutí lhůty k provedení zápisu záznamem dle tohoto prvního návrhu.

[21] Usnesení rozšířeného senátu lze tedy shrnout tak, že neprovedení zápisu do katastru je jednorázový zásah s trvajícím důsledky. Opakované odmítnutí s totožným obsahem přitom nemá na běh lhůty pro podání žaloby proti takovému zásahu vliv.

[22] Na projednávanou věc nejprůlehlavější jsou závěry rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014, č. j. 5 Aps 10/2013 – 76. Předmětem posuzování byla právě povaha zásahu spočívajícího v nezahájení řízení z moci úřední. Stalo se tak v kontextu hospodářské soutěže. Stěžovatel spatřoval zásah v tom, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže na základě podnětu stěžovatele nezahájil správní řízení ve věci zneužití dominantního postavení jiné společnosti na trhu s hnědým uhlím. Stěžovatel se u správních soudů mimo jiné domáhal toho, aby rozhodly, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže měl ve věci podnětu stěžovatele zahájit správní řízení a v něm autoritativně rozhodnout. Krajský soud odmítl žalobu pro opožděnost, neboť rozhodný pro běh subjektivní lhůty pro podání žaloby byl den, kdy bylo stěžovateli doručeno sdělení, že žalovaný ukončil předběžné šetření a správní řízení zahajovat nebude. Stěžovatel proti rozhodnutí krajského soudu brojil kasační stížností. V ní mimo jiné argumentoval trvajícím povahou zásahu spočívajícím v nezahájení správního řízení. Argumentoval i rozhodnutím č. j. 6 Aps 1/2013 – 51. Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl. Uvedl, že se nejedná o nečinnost úřadu. Úřad jednal tím, že stěžovateli oznámil, že řízení zahajovat nebude. Dle soudu zásah nespočíval v trvajícím nečinnosti úřadu, ale jednalo se o „rozhodnutí“ nezahajovat správní řízení. Skutečnost, zda existoval závadový stav na trhu s uhlím, soud

nepovažoval pro posouzení věci za podstatnou. Předmětem soudního řízení totiž nebyla existence tohoto závadového stavu, ale stěžovatelem tvrzený závadový stav ohledně nezahájení správního řízení.

[23] Stejně tak v nyní posuzovaném případě jde o rozhodnutí správního orgánu správní řízení nezahajovat. Nejvyšší správní soud se v již citovaném rozsudku čj. 1 As 232/2015 - 44 zabýval obdobnou věcí, přičemž ke sdělení správního orgánu o nezahájení řízení z moci úřední konstatoval, že „[j]de o jednorázový úkon spočívající v tom, že správní orgán nezahájil řízení z moci úřední, ač disponoval informacemi, na základě kterých dle žalobců byl povinen řízení zahájit. Žalobci nebrojí proti nečinnosti správního orgánu – žalovaný jednal, a to tak, že žalobcům oznámil, že řízení ve věci odstranění předmětné stavby zahajovat nebude. Právě s tímto názorem přitom žalobci nesouhlasí. Tvrzený závadový stav tedy nespočívá v trvající nečinnosti žalovaného, ale jedná se o zásah v podobě rozhodnutí nezahajovat správní řízení. A tento zásah je svojí povahou jednorázový [...] Důsledky zásahu správního orgánu spočívajícího v nezahájení sice trvají – správní řízení neběží a (potenciálně) nelegální stavba existuje – samotný zásah, který žalobci napadají, však již netrvá – správní orgán se již rozhodl nezahajovat. Trvání jeho důsledků je ve světle výše uvedené judikatury již odlišnou otázkou, bez vlivu na posouzení žalobních lhůt proti zásahu samotnému.“

[24] Lze tedy uzavřít, že ani zásah, spočívající v nezahájení přezkumného řízení, není trvající, ale jednorázový s trvajícími důsledky. Stěžovatelka se přípisem ze dne 12. 7. 2013 domáhala (v materiálním vnímání obsahu jejího přípisu) přezkumu souhlasu vydaného v roce 2007, přičemž žalovaný jí sdělením ze dne 5. 8. 2013, které jí bylo doručeno dne 12. 8. 2013, informoval o důvodech, které mu brání v zahájení přezkumného řízení. Stěžovatelka na toto sdělení reagovala dalšími přípisy (námitkami) ze dne 12. 8. 2013, ze dne 6. 9. 2013 a ze dne 20. 9. 2013, ve kterých však neuvedla žádné nové relevantní skutečnosti. Žalovaný na tyto přípisy reagoval dvěma sděleními, která byla obsahově identická jako první sdělení ze dne 5. 8. 2013. Krajský soud při posouzení včasnosti zásahové žaloby konstatoval, že impulsem pro její podání bylo bezpochyby až poslední sdělení žalovaného, a proto subjektivní lhůta začala běžet až doručením právě tohoto posledního sdělení.

[25] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem krajského soudu o včasnosti předmětné žaloby, resp. jej považuje za nesprávný. S ohledem na výše uvedenou judikaturu okamžikem obdržení již prvního sdělení žalovaného počala plynout stěžovateli dvouměsíční subjektivní lhůta k podání žaloby. Lhůta uplynula dne 12. 10. 2013. Žaloba ke krajskému soudu byla podána až dne 11. 11. 2013, tedy až po uplynutí subjektivní lhůty.

[26] Sdělení stejného závěru k opakovanému podnětu stěžovatelky na běh subjektivní lhůty k podání žaloby nemělo vliv. Argumentace stěžovatelky v druhém a třetím podnětu není sice zcela formálně totožná, avšak svým obsahem se jedná spíše o polemiku s právními závěry správního orgánu již jednou vyjádřenými. Druhý i třetí podnět tak předestírá totožnou otázku s totožnými skutkovými okolnostmi, již jednou zhodnocenými. Jedná se tak právě o podněty s identickým předmětem jako předchozí zásah, který nemůže mít na běh lhůty vliv.

[27] Kasační soud tedy shrnuje, že zásahová žaloba byla podána opožděně, a to v případě, že brojí proti nezahájení přezkumného řízení či proti souhlasu samotnému. Bylo tedy namístě, aby krajský soud v obou případech žalobu odmítl pro opožděnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Jelikož však krajský soud žalobu věcně přezkoumal, aniž by zde proto byly podmínky, není napadený rozsudek zákonný.

[28] Nadto Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je povinností stavebního úřadu zahájit řízení z moci úřední, existují-li pro tento postup důvody. Posouzení zásahu jako jednorázového s následkem posouzení žaloby jako opožděné pouze znamená, že pro účinnou ochranu veřejných

práv je nutné se bránit včas. Stanovení zákonných lhůt je v souladu s touto zásadou bdělosti, která vyžaduje, aby dotčené osoby uplatňovaly svá práva včas, tj. ve stanovené lhůtě poté, co se o dotčení dozví. To je v souladu s právem na soudní ochranu garantovaným v čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Stanovení lhůt, v jejichž rámci je nutné právo u soudu uplatnit, je součástí „podmínek a podrobností“, které Listina přenechává k úpravě obyčejnému zákonu (srov. čl. 36 odst. 4).

[29] Kasační soud rovněž vyjadřuje podiv nad tím, že ačkoliv kasační stížnost podala stěžovatelka prostřednictvím zástupce - advokáta, argumentace zde uvedená necílí k předmětu řízení. Zde má soud na mysli zejména odkaz na probíhající řízení o dodatečném povolení stavebních úprav domu osob zúčastněných řízení, resp. na rozsudky krajského soudu a Nejvyššího správního soudu, které přezkoumávaly v tomto řízení vydané rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Není totiž možné směšovat postup vydávání souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem či souhlas samotný právě s úkony vydávanými v řízení o dodatečném povolení stavby. Je tomu tak proto, že v rámci řízení o dodatečném povolení stavby se neposuzuje stavba již povolená souhlasem, nýbrž pouze stavební úpravy učiněné nad rámec onoho souhlasu. Jinými slovy není možné se prostřednictvím opravných prostředků či správní žaloby podané v souvislosti s dodatečným povolením stavebních úprav domáhat přezkumu a zrušení samotného souhlasu, což zřejmě není zástupci stěžovatelky jasné.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[30] Žalovaný zásah tedy byl jednorázový. Krajský soud jeho povahu posoudil špatně. V důsledku toho dospěl i k nesprávnému závěru týkajícímu se včasnosti žaloby. Návrh stěžovatelky podaný ke krajskému soudu nebyl včasný. Jelikož důvody pro odmítnutí žaloby byly dány již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud postupem podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. (věta za středníkem) ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. prvním výrokem zrušil napadený rozsudek krajského soudu a druhým výrokem žalobu odmítl.

[31] S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud nezabýval námitkami stěžovatelky směřujícími do merita věci.

[32] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud třetím výrokem v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[33] Osobám zúčastněným na řízení Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť zde nejsou důvody zvláštního zřetele pro přiznání tohoto práva (§ 60 odst. 7 s. ř. s.), ani těmto osobám nebyla Nejvyšším správním soudem uložena žádná povinnost, při které by jim vznikly náklady v souvislosti s plněním této povinnosti (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu